

Του Θωμά
Στραβέλη

Συγγραφέα -
Πανεπιστημιακού.

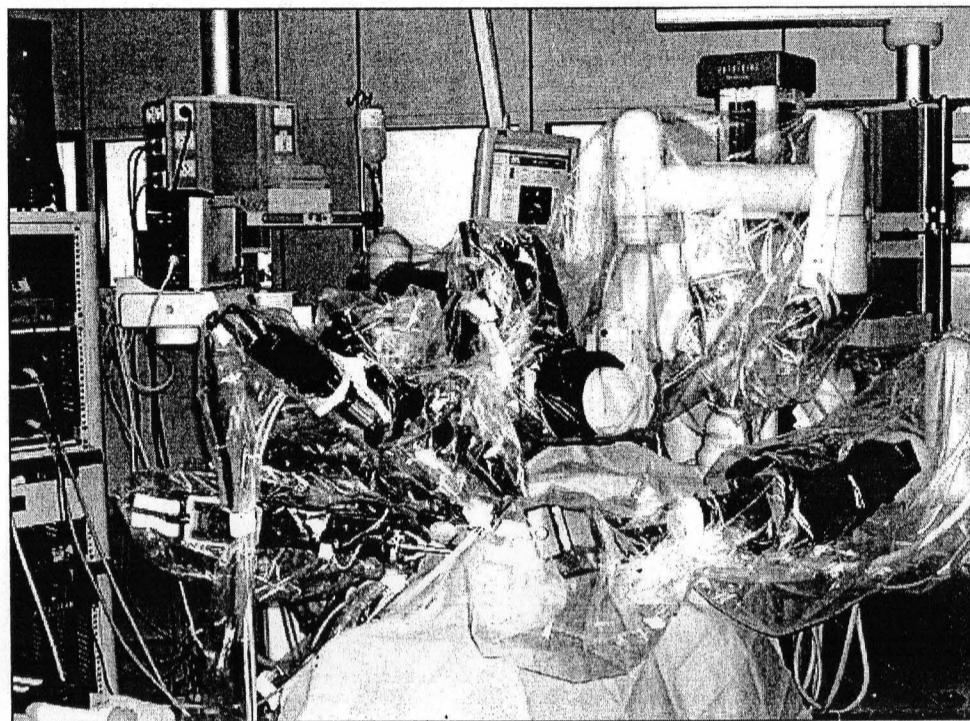
Ρομποτική: Νέα Χειρουργικά και Θεραπευτικά Σχήματα

Λένε ότι το λάθος και το μίσος ανήκουν μονάχα στο ακατανόητο, στο μη ορθολογικό, και σε ό,τι δεν έχει όρια. Όμως, προσωπικά, παρατήρησα τον ποιοτικό τρόπο που η ρομποτική (μέσα από τα χρυσά χέρια και τη μεγαλοφυή συνεισφορά ενός έξοχου πανεπιστημιακού) εφαρμόζεται στους ασθενείς με θαυμαστή επιτυχία. Τα αποτελέσματά της, ιδιαίτερα στις δύσκολες χειρουργικές επεμβάσεις, δίνουν τη δυνατότητα στους ασθενείς να παραδεχτούν πως υπάρχει, τελικά, ένας παντοδύναμος συνδυασμός επιστήμης, τεχνολογίας και ανθρωπισμού.

Αναφέρομαι στην προσωπική επέμβαση που έκανα προ ημερών, στο θεραπευτήριο Metropolitan του Πειραιά. Η αναμονή δεν ήταν ευχάριστη, όσον αφορά το δικό μου ψυχισμό. Πρέπει να πω ότι "πήγα στον άλλο κόσμο και γύρισα". Η επέμβαση κράτησε 5 ώρες. Ήταν η φοβερή εμπειρία μιας μετάβασης απ' το φως στο σκοτάδι (και τανάπαλιν). Για τον Καζαντζάκη, ο θάνατος είναι το ίδιο μας το σώμα. Ένα σώμα ήμουν κι εγώ, και μόλις μπήκα στο χειρουργείο, αισθανόμενος ελεύθερος και απαλλαγμένος από την ανικανότητα και τη διαφθορά της σάρκας, κλεισμένος και φοβισμένος μέσα σ' ένα σώμα, άβολο σύντροφο της ζωής μου, αναγκαζόμουν τώρα να εκτιμήσω τη ζωή, που με συγκλονίζει, αποκαλύπτοντας τη γνώση της παροδικής, έστω, αξίας κι ομορφιάς της. Δεν φοβούμαι τον φυσικό ύπνο (αληθινό αδερφό του θανάτου και φυγή προς τον άχρονο χρόνο, ένας ύπνος, που κατ' άλλους, θεωρείται δίδυμος αδερφός του χρόνου, και αντεραστής, γιατί παρασύρει το αγαπημένο πρόσωπο στη λήθη). Φοβούμαι, όμως, τη νάρκωση που είναι ύπνος αφύσικος, μία ψεύτικη απώλεια ζωής, και τα ψεύτικα πράγματα πάντα με φοβίζουν. Μονάχα τ' αληθινά με βοηθούν στη ζωή να συνειδητοποιήσω τον έρωτα για κάθε δίκαιη υπόθεση.

Ήταν μία χειρουργική επέμβαση καρκίνου του προστάτη, κι η νάρκωση ήταν αναπόφευκτη. Η δεξιόχειρα, όμως, του καθηγητή Βασίλη Πουλάκη, ουρολόγου - ανδρολόγου, το ταλέντο του, θα έλεγα, στη χρήση της ρομποτικής, έφερε στη ζωή μου το ρομποτικό θαύμα. Η τραγωδία (δόξα της ζωής) έχει πάντα στα μάτια μου το πλεονέκτημα να μας πλουτίζει με νέες και απαραίτητες εμπειρίες και να ζωγραφίζει τα πάθη μας με μία αβρότητα.

Όταν ξάπλωσα στη χειρουργική κλίνη, ο χειρουργός μου ζήτησε να σκεφτώ μία όμορφη εικόνα και να του την πω, ενώπιον της επιστημονικής του ομάδας. Του είπα πως η εικόνα που με θέλγει περισσότερο είναι το αναμμένο τζάκι. Είναι, κυρίως, τα φευγαλέα σχήματα της φλόγας κι όλα τα

παιχνιδίσματά της. Δεν πρόφτασα, όπως ίσως θά' θελα, πραγματικά, να του αποκαλύψω και μία απ' τις ιδέες που κατακλύζουν το μυαλό μου, γιατί η συνειδησή μου έσβησε, σαν φλόγα κι αυτή, μέσα στη νάρκωση. Σκόπευα να του πω μία φράση γεμάτη γλυκύτητα, μία Πυθαγόρεια ιδέα αγάπης και ισότητας: Ότι όλα (μα όλα) ανάμεσα στους φίλους, είναι κοινά αγαθά, κι η φιλία είναι μία δύναμη, που μπορεί να κρατήσει τους ανθρώπους ενωμένους.

Στην ιατρική πράξη, δεν μπορεί κανείς να επιμένει σε αφηρημένες λογικές θεωρίες, αλλά στην πείρα, συνδυασμένη με τη λογική. Και η αληθινή θεωρία είναι μία περίπλοκη μνήμη των πραγμάτων που γίνονται κατανοητά με την αντίληψη των αισθήσεων. Η αντίληψη των αισθήσεων του καθηγητή Βασίλη Πουλάκη κατέχει πρωτεύουσα θέση στην εμπειρία του, εναρμονισμένη πάντα με την καταπληκτική όραση του νου του, δηλαδή τη λογική.

Δυο λόγια τώρα σε πιο προσωπικό (και συναδελφικό) ύφος: Όταν πρωτοήρθα, Βασίλη, να μ' εξετάσεις, ήξερα πως είχα μονάχα μία υπερπλάσια του προστάτη. Θυμάμαι που με είχες κοιτάξει στα μάτια έχοντας μία έντονη διαίσθηση του τι θα μπορούσε να συμβαίνει. Βλέπεις, είναι και τα κρυμμένα μυστικά του σώματος, που δυσκολεύουν την έγκυρη διάγνωση. Μου πρότεινες να κάνω βιοψία, αναλαμβάνοντας ο ίδιος την αφαίρεση τμημάτων ιστού. Η μικροσκοπική εξέταση έφερε τη διάγνωση.

Στο σημείο αυτό, δεν θέλω να ξεχάσω να πω πως στάθηκα τυχερός στη ζωή μου που γνώρισα τον εισηγητή της οζονοθεραπείας στη χώρα μας, τον εξαιρετικό επιστήμονα Ανδρέα Φικιώρη, ιατρό αναισθησιολόγο και διδάκτορα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, ο

ο οποίος μου πρότεινε να έρθω να σ' επισκευθώ, και ήρθα, με αποτέλεσμα να αισθάνομαι ακόμα τυχερότερος, που μου πρόσφερε τις επιστημονικές σου υπηρεσίες, τόσο άψογες στη λεπτομέρειά τους, που να υποχρεώνομαι, σήμερα, διανύοντας το μετεγχειρητικό στάδιο, να σου εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου, καθώς και τις ευχαριστίες μου στον εκλεκτό επιστημονικό συνεργάτη σου, Βασίλη Μύρο, που κοντά σου αναδεικνύεται, είμαι σίγουρος, σ' έναν σημαντικό χειρουργό. Πρέπει δε να προσθέσω ότι πάντα μου απαντάει πολύ κατατοπιστικά στις ερωτήσεις μου. Του έχεις μεταδώσει, πιστεύω, το μέγεθος του οράματός σου, καθώς και την ανάγκη τολμηρών πρωτοβουλιών. Την Ειρήνη, την γραμματέα σου, ευγενέστατη μαζί μου, κάθε στιγμή, θερμά για την πρόθυμη εξυπηρέτηση και άμεση παροχή πληροφοριών. Η εισαγωγή μου στο Νοσοκομείο ήταν απίστευτα σύντομη. Από τη δεύτερη κιόλας μέρα άρχισα να κάνω περιπάτους στους διαδρόμους της πτέρυγας όπου βρέθηκα. Άνοιγα το παράθυρο του δωματίου μου, κάθε πρωί, και κοίταζα τη θάλασσα του Φαλήρου που απλώνονταν μπρος μου. Τις αρχιτεκτονικές γραμμές του αρχαίου Πειραιά ήξερα πως δεν πρόκειται να τις δω στα σχεδόν ανύπαρκτα, δυστυχώς, νεοκλασικά κτίρια της πόλης, ούτε στα αμέτρητα νόθα μεσογειακά κτίσματα, που δίνουν στο πρώτο λιμάνι της Ελλάδας μια κοινότητα μονοτονία. Υπήρξαν στιγμές που αναρωτήθηκα τι να ζει ακόμα στις φλέβες της ελληνικής φυλής, και ψυχανεμίστηκα ότι ερχόταν μία απάντηση απ' το παρελθόν. Ένα βράδυ, σε μια συντροφιά, ο Σικελιανός λιποθύμησε. Για δέκα λεπτά περίπου έμεινε αναισθητός. Οι φίλοι του, που είχαν ανησυχήσει, έμειναν έκπληκτοι,

αλλά και διασκέδασαν όταν (αφού ξαναβρήκε τις αισθήσεις του) ανάγγειλε εκστατικά ότι επί μια ολόκληρη αιωνιότητα μιλούσε με τον Προμηθέα. Όλοι οι Έλληνες μιλούμε με τους θεούς μας, τους ήρωες της μυθολογίας μας, τους αγίους μας, αλλά και με τους τραγωδούς και τους φιλοσόφους μας.

Η λιποθυμία του Σικελιανού με υποχρεώνει, συνειρμικά, αλλά και ηθικά, να πω ευχαριστώ και στον αναισθησιολόγο Ευθυμιάδη Συμεών, στο έργο του οποίου, όπως είδα, κυριαρχεί η πίστη. Πρέπει να πω ακόμη ότι τις λίγες μέρες τις νοσηλείας μου, μία από τις υποχρεώσεις μου ήταν να φοράω τη μάσκα (του οξυγόνου), που μου έφερναν οι νοσηλεύτριες. Όση ώρα ήμουν αναγκασμένος να τη φοράω, σκεφτόμουν την άλλη μάσκα, που φορούμε πάντα όλοι μας και γίνεται ένα με τον πρόσωπό μας - μια ταύτιση που μας ανταμείβει για την απώλεια της πραγματικής μας ταυτότητας. Είναι η μάσκα που μας δόθηκε της ζωής, του θανάτου και του Θεού, που τη δημιουργούμε μέσα από την ανάγκη μας για αυτογνωσία. Ίσως και για μία άλλη πιθανή πραγματικότητα, πέρα από τη συνείδηση του ανθρώπου - κατοικία της αόρατης σοφίας. Κάθε φορά, λοιπόν, που έβαζα τη μάσκα (του οξυγόνου), σε λίγη ώρα την έβγαζα πάλι. Αλλά, φεύγοντας απ' το νοσοκομείο και έχοντας την αγωνία να ξυπνήσω και από την άλλη νάρκωση, την υπαρξιακή, αισθάνθηκα, άθελά μου, ότι τη φορούσα, τελικά. Είναι η χρυσή μάσκα της ζωής, που παραμένει, έπειτα από την αποσύνθεση του προσώπου, σαν ένα μαλαματένιο σκέπασμα της ύπαρξής μας.

Δεν θέλω να κουράσω άλλο τους αναγνώστες. Ένα μόνο πράγμα νιώθω την ανάγκη να τονίσω: Ότι η ιατρική, εδώ και δεκαετίες τώρα, γνωρίζει επαρκώς όλα της τα μέσα. Και έχει βρει τις αρχές και τις νέες μεθόδους που, χάρη σ' αυτές έκανε πολλές και σπουδαίες ανακαλύψεις, μία από τις οποίες είναι και η Ρομποτική. Αυτές οι ανακαλύψεις θα βοηθήσουν ν' αποκαλυφθεί όλη η αλήθεια, αν ο ερευνητής είναι ικανός. Η αγάπη τού καθηγητή Βασίλη Πουλάκη για τη Ρομποτική κλείνει μέσα της μια απεριόριστη, αδέσμευτη θερμή ενέργεια, που σπάζει κάθε φραγμό, ακόμα κι όταν η πραγματοποίηση της εγκυμονεί δυσκολίες.

Ανακουφισμένος τώρα πια και από τον κήπο του σπιτιού μου με τα ανθισμένα χρυσάνθεμα της θλίψης μου, σαν βουβάλι που χτυπά το στέφανο χώμα με τις οπλές του, επαναλαμβάνω πως ο καθηγητής Βασίλης Πουλάκης είναι μοναδικά ο εαυτός του - ένας επιστήμονας αξίας. Κι ο ασθενής που νιώθει, στη μοναξιά της νόσου μονάχος, χρειάζεται κοντά του επιστήμονες (κι ανθρώπους) αξίας!